

Informace pro mladé Ostravany, kteří končí studium

Úřad práce v Ostravě informuje o tom, jak mohou mladí lidé postupovat poté, kdy skončili svou přípravu na povolání a nenastupují ihned do zaměstnání.

U absolventa střední a vyšší odborné školy (absolvoval-li v květnu nebo v červnu) se ještě období až do 31. srpna školního roku, v němž ukončil úspěšně studium, posuzuje jako doba soustavné přípravy na budoucí povolání. Není tedy nutné, pokud nenastupuje bezprostředně po skončení školy do zaměstnání, ale je zabezpečen v rodině, aby se ihned evidoval na úřadu práce. Do konce prázdnin za něj platí zdravotní pojištění stát a rodiče mohou pobírat ještě i v tomto období příslušné sociální dávky jako dosud a snížit si při ročním zúčtování daně z příjmu fyzických osob daňový základ na dítě, které ukončilo školu, až do konce srpna.

Takový postup platí i pro neúspěšné absolventy střední nebo vyšší odborné školy pokud ukončili vzdělávání k 30.6. a to bez ohledu na to, jakým způsobem bylo vzdělávání ukončeno. Pokud žák nespadá do některé z těchto vyjmenovaných skupin, přestává mít status studenta k datu ukončení studia před 30.6. Musí skutečnost, že předčasně (před 30.6.) ukončil studium, do 8 dnů ohlásit odboru státní sociální podpory úřadu práce (pokud pobírá například dětský přídavek), a musí si být také vědom, že po tomto datu už za něj nehradí zdravotní pojištění stát, ale hradí si ho sám.

Absolvent vysoké školy si může udělat prázdniny ještě další měsíc po tom měsíci, v němž úspěšně ukončil studium (například skončí v polovině června a prázdniny má ještě celý červenec). Někteří mladí lidé se ovšem rozhodli nejprve pro bakalářské studium a poté chtějí pokračovat ve studiu magisterském, ale ani poté, kdy si po státních zkouškách na bakalářském studiu udělali měsíc prázdnin nevědí, zda budou k dalšímu studiu přijati. Mohou se zaevidovat na úřadu práce, nebo mohou vyčkat, jak dopadne přijímací řízení. Pokud budou přijati k dalšímu studiu (a nedosáhli ještě 26 let), budou při přiznání dávek státní sociální podpory (přídavek na dítě) posuzováni jako nezaopatření ještě tři měsíce po ukončení bakalářského studia, záleží tedy na tom, kdy proběhne zápis ke studiu, v němž budou pokračovat. Dávky státní sociální podpory se vyplácejí s tříměsíční zpětnou platností, pokud si mladý člověk není jist přijetím, mohou být dávky pozastaveny, při přijetí ke studiu budou vyplaceny.

Mladí lidé, kteří období prázdnin využijí pro „brigádu“, musí počítat s tím, že v případě, že odpracují „celý měsíc“, nebudou v tomto měsíci posuzováni pro potřeby dávek státní sociální podpory jako nezaopatření.

A jak je to s podporou v nezaměstnanosti? Od 1. ledna je účinná novela zákona o zaměstnanosti, podle níž má na ni nárok uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období (poslední 3 roky před evidencí) zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců. Platí to i pro absolventy, nově se jim již nezapočítává 6 měsíců z doby, kdy se soustavně připravovali na své budoucí povolání, jako tak zvaná náhradní doba.

Pokud měli studenti uzavřen v průběhu studia pracovní poměr nebo dohodu o pracovní činnosti, předloží úřadu práce při žádosti o podporu „Potvrzení zaměstnavatele pro účely posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti“, ve kterém je vypsána i doba důchodového pojištění. V případě, že se věnovali samostatné výdělečné činnosti, musí doložit dobu placení pojistného potvrzením z okresní správy sociálního zabezpečení.

Úřad práce v Ostravě, duben 2009